

цифрової економіки сприяє системному (глибокому і всебічному) аналізу діяльності економічної системи, як нелінійної динамічної системи. Аналіз глибоких прямих і зворотних ієрархічних зв'язків між внутрішніми складовими та зовнішнім середовищем, якому притаманні глобальність взаємодії, співіснування швидкоплинних та елементів уповільненої дії; дає можливість використовувати інструментарій комп'ютерної реалізації моделей складних економічних систем. Виконання відповідних алгоритмів для якісного та кількісного аналізу проблем дослідження економічних стратегій дозволяє своєчасно вносити корективи та підвищувати ефективність діяльності.

У сучасних умовах ефективність діяльності є ключовим аспектом, коли мова йдеться про аналіз того чи іншого ринку (активу), адже її рівень визначає не лише характер поведінки цін на фінансові ресурси, але і дає інформацію щодо принципової прогнозованості цін та розвитку ринку від операцій з інвестиційними та фінансовими активами.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Коляда Ю.В., Шатарська І.Ф., Кравченко В.Л. «Межі варіативності динаміки числової міри економічного ризику» / Збірник матеріалів II науково-методичної конференції «Цифрова економіка», Київ, КНЕУ, 17-18 жовтня 2019. URL: <http://elibrary.kdpu.edu.ua/jspui/handle/123456789/3565>
2. Коляда Ю. В., Кмитюк Т. Л., Шатарська І. Ф. Система методів та моделей оцінювання нелінійної динаміки числової міри економічного ризику. *Ефективна економіка*. 2020. № 7. – URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=8052/> (дата звернення: 06.04.2023). DOI: 10.32702/2307-2105-2020.7.60

Нечепоренко Д.А.¹, Перерва П.Г.²

¹аспірант НТУ «Харківський політехнічний інститут», Україна

²д.е.н., професор, завідувач кафедри економіки бізнесу НТУ «Харківський політехнічний інститут», Україна

ВДОСКОНАЛЕННЯ ФІСКАЛЬНИХ ВІДНОСИН В БІЗНЕСІ

Сутність фіскального механізму в бізнесі розкривається з позицій визнання подвійної природи його природи. З одного боку, він об'єктивний, оскільки основою податкового механізму є податки як категорія фінансів, з іншого - суб'єктивний, оскільки розробляється державою для реалізації цілей, що висувуються податковою політикою і завдань, поставлених нею на конкретному етапі економічного розвитку. У результаті теоретичних узагальнень виявлено, що в умовах високорозвинених ринкових відносин податкова політика використовується державою для перерозподілу доданої

вартості з метою зміни структури виробництва, територіального та економічного розвитку, підвищення рівня прибутковості населення.

Податкова політика - це концепція, яка синтезує надструктурні управлінські та основні фінансові відносини, що виникають у процесі накопичення доходів держави, свідомий, цілеспрямований вплив держави на суспільне відтворення шляхом використання функціональності фінансової категорії "податок" і обслуговуючої її системи податкового менеджменту (податкове право, податкова система, податковий механізм). У нашому дослідженні запропоновано авторське бачення податкового механізму, який включає сукупність інструментів (видів податків, їх елементів), сформованих на основі розподільчої сутності категорії «податок» та системних взаємозв'язків її елементів, що забезпечують цей розподіл. Зміст податкового механізму, його функціональні імперативи, структурні характеристики та інструментарій на різних історичних етапах визначаються еволюційною динамікою макроекономічної системи. Умови і параметри існуючої моделі економіки і відповідної фінансової системи опосередковують вдосконалення податкового механізму (директивного, фіскального, регуляторного), який визначає можливість реалізації цілей податкової політики. У процесі вивчення інструментарію, пропонованого теорією і використововуваного в практиці управління фінансовими ресурсами, встановлено, що держава і платник податків впливають на сукупність податкових платежів і зобов'язань господарюючих суб'єктів. Їх взаємодія здійснюється в процесі функціонування податкового механізму як складової частини фінансового механізму, який є інструментом реалізації фінансової політики на макро- та мікроекономічному рівнях.

Складові податкового механізму на макро- і мікроекономічному рівнях мають певні відмінності: суб'єктами реалізації податкового механізму є на макроекономічному рівні - держава, на мікроекономічному рівні - господарюючий суб'єкт; об'єктами безпосереднього управління є на макроекономічному рівні - податкові надходження бюджетної системи, на мікроекономічному рівні - сукупність податкових платежів і зобов'язань збирача податків; ці об'єкти пов'язані між собою і надають непрямий взаємний вплив; цілі податкової політики протилежно помилкові: для господарюючого суб'єкта це скорочення податків, а для держави, навпаки, їх збільшення. Взаємозв'язок між цими механізмами проявляється в розподілі створеної доданої вартості в державний бюджет і позабюджетні соціальні фонди.

Будучи одним з вихідних елементів податкового механізму, податок містить істотні і системні властивості всіх ланок податкової системи (як частини економічної системи держави). На нашу думку, системність вивчення сутності категорії «податок» передбачає її вивчення в трьох

аспектах, заданих методологічними координатами. Координати виробничих характеристик категорії "податок" ґрунтуються на первісному характері сфери виробництва товарів, робіт і послуг та вторинному характері суспільної сфери, джерелом фінансування якої є обов'язкові платежі податкового характеру. Опосередковуючи виробництво, при створенні доданої вартості розвиваються фінансові відносини, які в розподілі фінансових потоків мають цільове призначення і утворюють уявлення про фінансові ресурси і мету реалізації інтересу власника ресурсу. Ці відносини розподілу і перерозподілу формують доходи, частина яких згодом стає податковим потенціалом.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Pererva P.G., Kocziszky G., Kobielieva T.O., Veres Somosi M. (2019) Compliance program. Kharkov-Miskolc : NTU «KhPI». 689 p.
2. Tkachova N., Kobielieva T., Pererva P. Formation of competitive advantages of machine-building enterprises on the basis of the benchmarking concept [Electronic resource]. *International Marketing and Management of Innovations: Global Sci. E-Journal*. Bielsko-Biala, 2021. № 6. 10 p. URL: http://immi.ath.bielsko.pl/wp-content/uploads/IMMI_2021_07.pdf
3. Перерва П.Г., Кобелева Т.О. Маркетингові підходи до моніторингу кон'юнктури товарного ринку промислового підприємства // Екон. вісник НТУУ «КПІ» : зб. наук. пр. Київ : НТУУ "КПІ", 2017. № 14. С. 468-477. URL: <http://ev.fmm.kpi.ua/article/view/108749>
4. Кобелева Т.А., Перерва П.Г. Моніторинг комплаєнс-безпеки підприємства з використанням тангенціальної функції // *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки: Науковий журнал*. Хмельницький, 2019. №5. С.140-146. doi: 10.3189/2307-5740-2019- 274-5-142-148.
5. Kocziszky György, Pererva P.G., Szakaly D., Somosi Veres M. (2012) Technology transfer. Kharkiv-Miskolc: NTU «KhPI». 668 p.

Шейн Є.С.¹, Перерва П.Г.²

¹аспірант НТУ «Харківський політехнічний інститут», Україна

²д.е.н., професор, завідувач кафедри економіки бізнесу НТУ «Харківський політехнічний інститут», Україна

РОЗВИТОК СИСТЕМИ ОПОДАТКУВАННЯ МАЛОГО БІЗНЕСУ

Діяльність малого бізнесу має величезний вплив не тільки на учасників цього сектора економіки, а й на економіку окремого регіону і країни в цілому. Збільшення кількості малих підприємств сприяє економічному зростанню, підвищенню рівня життя населення, створенню додаткових робочих місць. Все це свідчить про необхідність підтримки малого бізнесу з боку держави. Податкове навантаження має величезний вплив на ефективність роботи